

Simulaatio käsikirja LAB-ammattikorkeakou- luun

Opas sairaanhoitajaopiskelijoille

LAB-ammattikorkeakoulu
Sairaanhoitaja (AMK)
2021
Anni Seppälä
Nursen Demir

Tiivistelmä

Tekijä(t) Seppälä, Anni Demir, Nursen	Julkaisun laji Opinnäytetyö, AMK Sivumäärä 19 sivua ja 9 liitesivua	Valmistumisaika Marraskuu 2021
Työn nimi Simulaatio käsikirja LAB-ammattikorkeakouluun		
Tutkinto ja koulutusala Sairaanhoitaja (AMK) Sosiaali- ja terveystieteiden ala		
Toimeksiantajan nimi, titteli ja organisaatio (jos opinnäytetyöllä on toimeksiantaja) LAB-ammattikorkeakoulu		
Tiivistelmä <p>LAB-ammattikorkeakoulussa käytetään runsaasti ohjausmateriaalia. Opinnäytetyössä tarkoitus oli lisätä sairaanhoidonopiskelijoiden tietoa simulaatiosta ennen harjoitusta. Tavoitteena oli tuottaa simulaatio käsikirja LAB-ammattikorkeakoulun opiskelijoille. Toimeksiantajana oli LAB-ammattikorkeakoulu.</p> <p>Opinnäytetyö toteutettiin toiminnallisena opinnäytetyönä. Käsikirjassa käydään läpi simulaation käsitettä, oppimistilanteita, simulaation käytäntöjä sekä ympäristöä. Käsikirjassa käytettiin itse ottamia valokuvia, jotka otettiin LAB-ammattikorkeakoulun simulaatiotiloista. Käsikirja arvioitiin palautekyselylomakkeen avulla. Palautetta kerättiin LAB-ammattikorkeakoulun opiskelijoilta. Palaute oli pääosin positiivista ja opas koettiin hyödylliseksi ja moni ajatteli sen helpottavan opiskelijoita tutustumaan simulaatioon. Käsikirjan kieliasuun tehtiin muutoksia saadun palautteen perusteella. Käsikirjaa voi hyödyntää LAB-ammattikorkeakoulun simulaatio-opetuksissa.</p>		
Asiasanat Simulaatio, opetusväline ja oppimistilanne		

Abstract

Author(s) Seppälä, Anni Demir, Nursen	Type of Publication Thesis, UAS Number of Pages 19 pages and 9 pages of appendices	Published November 2021
Title of Publication Simulation guide to Lab-university of applied sciences		
Degree and field of study Nurse (UAS) Social and health care		
Name, title and organisation of the client (if the thesis work is commissioned by another party) LAB university of applied sciences		
Abstract <p>LAB university of applied sciences uses plenty of guidance material. The purpose of the thesis was to increase knowledge before the simulation for nursing students at LAB university of applied sciences. The goal was to make a simulation guide to nursing students at LAB university of applied sciences. The client was LAB university of applied sciences.</p> <p>The thesis was a functional thesis. The guide covers the concept of simulation, learning situations, the practices of simulation and the environment. In the guide was used pictures taken by themselves. Which were taken off the simulation room at LAB university of applied sciences. The guide was evaluated using a feedback questionnaire. The feedback was collected from students at LAB university of applied sciences. The feedback was mostly positive, and the guide was considered useful, and many thought it would make it easier for students to get away acquainted with the simulation. Changes were made to the guides spelling and grammar based on the feedback. The guide can be used in simulation teaching at LAB university of applied sciences.</p>		
Keywords Simulation, teaching tool and learning situation.		

Sisällys

1	Johdanto.....	1
2	Simulaatio opetusmenetelmänä.....	3
2.1	Simulaation tarkoitus	3
2.2	Potilasturvallisuus simulaatiossa.....	3
2.3	Simulaatio käsikirja	4
3	Simulaatio.....	6
3.1	Simulaation käytännöt	6
3.2	Simulaation ohjeet	7
3.3	Turvallisuuden tunne opetustilanteessa	8
3.4	Opiskelijan turvallisuus simulaatiossa	8
4	Opinnäytetyön toteutus	10
4.1	Toiminnallinen opinnäytetyö	10
4.2	Simulaatio käsikirjan laatiminen	11
4.3	Palautekysely ja kyselyn tulokset.....	11
5	Pohdinta	13
5.1	Johtopäätökset	13
5.2	Eettisyys ja luotettavuus	14
5.3	Kehittämisideoita	15
	Lähteet	16

Liitteet

Liite 1. Saatekirje

Liite 2. Palautekysely

Liite 3. Simulaatio käsikirja

1 Johdanto

Simulaatio on turvallinen tapa oppia. Siinä rutiininomaisia ja yllättäviäkin tilanteita harjoitellaan systemaattisesti ja tarkoituksenmukaisesti. Simulaation avulla opitaan ennakoimaan ja valmistautumaan odottamattomiin ja kriittisiin hätätilanteisiin. Simulaatio opetus myötävaikuttaa potilasturvallisuuden kehittymiseen ja sillä on merkittävä rooli potilasturvallisuustaitojen opetuksessa. Simulaatiokoulutukseen osallistuja harjoittelee niin teknisiä kuin ei-teknisiä taitoja, kuten sujuvaa tiimityötä, kommunikaatiota, tilannetietoisuutta ja päätöksentekoa. (Leinonen 2018.)

Potilassimulaattori potilassimulaattoriopettaminen tietokoneohjatulla nukella on tullut mukaan suomalaiseen hoitotyön ja terveystieteiden koulutukseen 2000-luvun alussa. Simulaatio-opetuskeskuksia otetaan jatkuvasti käyttöön useissa oppilaitoksissa ja terveydenhuollon toimintayksiköissä. Näyttöön perustuva hoitotyö edellyttää ongelmanratkaisu- ja päätöksentekotaitoja, potilaan kokonaishoidon ja hoitotyön auttamismenetelmien hallintaa sekä lääkehoidon virheetöntä toteuttamista. Opetusmenetelmien käytössä tulisi ennen kaikkea muistaa, että ne tukisivat hoitotyön oppimista, mutta myös kykyä käyttää ja soveltaa hankittuja tietoja ja taitoja työelämässä. (Joutsen 2010.)

Simulaatioharjoitukseen kuuluu alkuorientaatiovaihe juuri ennen varsinaista simulaatioharjoitusta. Alkuorientaation tarkoituksena on tutustuttaa opiskelijat simulaatioharjoitukseen esimerkiksi simulaatiotilaan, aikatauluun, välineisiin, simulaation sääntöihin ja mahdollisiin arviointimenetelmiin. Simulaatioharjoituksen käsite alkuorientaatio on tuttu jo aikaisemmilta vuosilta, mutta sen merkitys, tarkoitus ja sisältö ovat vaihdelleet viimeisimpien vuosien aikana käsitteen määrittelyn kautta. Potilassimulaattorin käyttö tulee ohjeistaa opiskelijoille ennen simulaatioharjoituksen aloitusta, jos sellaista hyödynnetään simulaatiossa. (Korvenoja 2019.)

Opinnäytetyömme tavoitteena on tuottaa simulaation käsikirja LAB-ammattikorkeakoulun opiskelijoille. Opinnäytetyön tarkoituksena on lisätä opiskelijoiden tietoa simulaatiosta ennen harjoitusta. Alkuorientaation tarkoituksena on tutustuttaa osallistujat simulaatiotilaan, välineisiin ja sääntöihin.

Käsikirjalla tarkoitetaan teosta, jossa käsitellään aiheen keskeisiä asioita. Käsikirjan aihe voi olla tiettyyn aihealueeseen liittyvä. Tässä opinnäytetyössä aiheena on LAB-ammattikorkeakoulun simulaatio. (Suomisanakirja 2021.)

Opinnäytetyön toimeksiantajana on LAB-ammattikorkeakoulu. LAB-ammattikorkeakoulu toimii Lahdessa, Lappeenrannassa ja verkossa. LAB-ammattikorkeakoulussa voi opiskella monia eri aloja. Esimerkiksi sosiaali- ja terveystieteiden, liiketaloutta ja matkailualaa. Lahden

ammattikorkeakoulu ja Saimaan ammattikorkeakoulu yhdistyi 1.1.2020 muodostaen LAB-ammattikorkeakoulun. LAB-ammattikorkeakoulu on Suomen 6. suurin ammattikorkeakoulu opiskelija määrän mukaan. LAB-ammattikorkeakoulun sairaanhoitajakoulutuksessa on 210 opintopistettä. Koulutus yleensä kestää 3,5 vuotta. Koulutus valmistaa sairaanhoitajia työelämään. (LAB ammattikorkeakoulu 2021.)

2 Simulaatio opetusmenetelmänä

2.1 Simulaation tarkoitus

Simulaatio on opetus- ja oppimismenetelmä. Siinä luodaan mahdollisimman oikeaa tilannetta vastaava ympäristö, tilanne, laitteet ja psykologinen todellisuus. Sairaanhoidajan koulutuksessa tämä auttaa opiskelijoita ymmärtämään tietyt tilanteet, kun ne voidaan kokea turvallisessa ja hallitussa ympäristössä. (Kupiainen 2013.)

Simulaatiot ovat hyvä keino harjoitella vaativia hoitotilanteita. Simulaation hoitotilanteissa tapahtuvista virheistä ei potilaalle aiheudu vahinkoa. Simulaation avulla voidaan harjoitella vuorovaikutukseen, johtamiseen, opetukseen tai lähes mihin tahansa inhimillisyyteen liittyviä taitoja. Opiskelu tapahtuu yksin tai ryhmissä, itsenäisesti tai yhteistoiminnallisesti. Simulaation katsotaan soveltuvan hyvin sairaanhoitajien ja lääkäreiden koulutukseen ja sen on todettu parantavan opiskelijoiden vuorovaikutustaitoja. Näyttöä löytyy myös siitä, että simulaation avulla on mahdollista lisätä opiskelijoiden kiinnostusta vuorovaikutusosaamista kohtaan. Simulaation avulla voi myös parantaa ammatillista itsetuntoa ja uskoa omiin kykyihin. (Kupiainen 2013.)

Simulaation tarkoituksena on mahdollistaa opiskelijoille hyvä todellisesta järjestelmästä tehty empiirinen malli. Simulaatiossa oppiminen tapahtuu kokemusten kautta. Opiskelija pääsee simulaatiossa hyvin lähelle aitoa tilannetta ja se mahdollistaa myös harjoittelun, johon opiskelija ei välttämättä pääse potilastyössä tai se ei ole turvallista. (Räsänen 2004.)

Opiskelijan on mahdollista kehittää ja harjoitella simulaation avulla vuorovaikutukseen, opetukseen ja johtamiseen liittyviä taitoja. Simulaatio määritellään toiminnaksi, joka mallintaa todellista ympäristöä. Näin ollen pystytään harjoitella todellisuutta matkivia tilanteita. Käytäten tapausopetuksen keinoja ja roolipeli yhdistettynä tekniikkaan, kuten äänentoistolaitteisiin, simulaationukkeihin ja videointiin. Opiskelija pystyy toteuttamaan simulaatio-opetuksessa klinisiä ja teknisiä taitoja esimerkiksi hengitysteiden hallinta, elvytys tai kanylointi. (Kellomäki 2013.)

2.2 Potilasturvallisuus simulaatiossa

Potilasturvallisuus nousee keskeiseksi otsikoksi, kun puhutaan simulaatiosta. Hyvä potilasturvallisuus on tärkeää terveydenhuollossa. WHO suosittelee simulaatiomenetelmien käyttöä opetustilanteissa potilasturvallisuuden edistämiseksi ja potilasturvallisuuden vaarantamisen ehkäisemiseksi. Simulaatioharjoitukseen osallistuva opiskelija voi harjaantua tiedon, taidon, asenteen ja käyttäytymisen tasolla. Simulaatiossa harjoitellaan miten toimia

vuorovaikutuksessa potilaan kanssa ja kuinka lähestyä työtoveria ammatillisesti. (Hoppu ym. 2014.)

Finnanestin (2020) mukaan simulaatio on olennainen osa potilasturvallisuuskoulutusta nykypäivänä. Simulaatiolla saavutettu parannus potilasturvallisuudessa vaatii toistuvaa harjoittelua. Toistuvalla harjoittelulla saadaan tuloksia ylläpidettyä. Koska simulaatio on turvallinen paikka oppia, tehdä virheitä, kehittyä ja harjoitella, niin simulaatio vaatii innokkaita opiskelijoita. Simulaatiossa virheet sallitaan, jotta opitaan toimimaan oikeassa tilanteessa turvallisesti.

Simulaatiossa mahdollistetaan erilaisia oppimistyyliä tukevia oppimisympäristöjä. Jokainen yksilö on erilainen ja oppimistyyliä on erilaisia, kuten aktiivinen oppija, looginen oppija ja pohtiva oppija. Simulaatiot usein sisältävät kaikille sopivia toimintamalleja. Niillä saadaan jokainen opiskelija aktivoitumaan ja sitä kautta oppimistulokset tulevat paremmiksi. Simulaatio myös haastaa opiskelijaa hankkimaan lisää teoreettista tietoa. Teoreettisen tiedon pohjalta simulaatiossa voi tehdä oikeita johtopäätöksiä. (Räsänen 2014.)

On todettu, että haittatapahtumien syy johtuu tiimityön puutteista. Tiimityö on potilasturvallisuutta parantava tekijä. Henkilökunnan turvallisuutta edistävällä tiimityöskentelyllä on yhteyttä potilaan hoidon laatuun ja turvallisuuteen. Hyvät johtamistavat, johtajuus, yhteistyö ja vuorovaikutus tukevat tehokasta tiimityötä. Tiimityötä oppii parhaiten yhdessä harjoittelemalla. (Hoppu ym. 2014)

2.3 Simulaatio käsikirja

Simulaatiolla tarkoitetaan opetus- ja oppimismenetelmää. Siinä luodaan mahdollisimman oikeaa tilannetta vastaava ympäristö, tilanne, laitteet ja psykologinen todellisuus. Simulaatiot ovat hyvä keino harjoitella vaativia hoitotilanteita. Simulaation hoitotilanteissa tapahtuvista virheistä ei potilaalle aiheudu vahinkoa. (Kupiainen 2013.)

Simulaatioita on käytetty opetuksissa jo 1920-luvulta alkaen. Ensimmäinen laite kehitettiin mittarilentokone koulutuksen tueksi. Laitteen kehityksen tarkoitus on ollut oppia lentämään nopeasti ja turvallisesti ennen oikealla lentokoneella lentämistä. Simulaation tarkoituksena on antaa oppijalle mahdollisuus soveltaa oppimistaan ja taitojaan aidossa ympäristössä. (Blomgren 2015.)

Simulaatio opetustilanteet ovat nykypäivänä keskeinen asia kouluissa ja siitä puhutaan paljon myös terveydenhuollossa. Simulaatio opetustilanteet ovat olleet nykypäivänä paljon nousussa ja tulevat lisääntymään vielä enemmän. Varsinkin sairaanhoitajakoulutuksessa

simulaatio on opiskelijalle hyvä menetelmä oppia ja toteuttaa erilaisia hoitotilanteita. Ensimmäistä kertaa simulaatioon osallistuva opiskelija voi jännittää tilannetta. (Kettunen 2014.)

Yhteistyöpelillä kehitetään osallistujien valmiuksia työskennellä ryhmissä ja siten edistää ryhmien toimintaa ja tuottavuutta. Pelaamalla luodaan yhteistä perustaa ryhmässä työskentelemiselle. Tavoitteena on pitkällä aikavälillä auttaa ryhmän muodostusta ja ennaltaehkäistä epäonnistumisia. (Ruohomäki, 1994.)

3 Simulaatio

3.1 Simulaation käytännöt

Simulaatiossa on kolme eri vaihetta, jonka mukaan opetus etenee. Ensimmäinen vaihe on valmisteluvaihe, jossa käydään läpi opiskelijoiden kanssa tavoitteet, säännöt sekä aikataulu. Tämä orientaatio pidetään koko ryhmässä yhteisessä tilassa. Tässä vaiheessa ei kerrota vielä skenaarion aihetta tai yksityiskohtia. Käydään läpi ryhmän kanssa aikataulu ja päivän kulku. (Niemi, Kivinen, Takaluoma, Kräkin, Pukarinen 2019.)

Orientaation jälkeen käydään läpi roolien jakoa ja skenaarion toteutusta. Skenaariot ovat luotuja vastaamaan tarkasti todellisia tilanteita. Näin ollen realismi auttaa opiskelijaa yhdistämään skenaarion todelliseen elämään. Opettajat kertovat toimijalle skenaarion sekä roolit, jossa kukin toimii. Toimijat menevät simulaatiotilaan ja opettajat ja havainnoijat menevät puoliläpäisevän lasin taakse. Yleensä toteutus kestää 10–15 minuuttia. Opettaja ohjaa ja antaa ohjeita tilanteen vaatiessa mikrofonin välityksellä. Yleensä opettajat eivät puutu, jos opiskelijat ovat päätöksenteossa ratkaisevassa tilanteessa. Opettajat antavat vihjeitä, joiden avulla viedään simulaatiota tiettyyn suuntaan, jos opiskelijat ovat epävarmoja, miten edetä seuraavaksi. (Niemi ym. 2019.)

Skenaarion toteutuksessa opiskelijat voivat päättää toimijan roolin, joka voi olla esimerkiksi johtajan rooli. Opiskelijoita ei tulisi pakottaa toimimaan tietyssä roolissa, mutta kaikkien olisi hyvä kokeilla erilaisia rooleja. Osa voi kokea epämiellyttävää roolissaan ja joku taas omaksumisensa roolin helposti. (Niemi ym. 2019.)

Purkukeskustelu on simulaation viimeinen vaihe, joka on tärkeä osa simulaatiota. Tämä vaihe käydään usein heti simulaatiotilanteen jälkeen. Tässä käydään ryhmänä läpi, mistä skenaariossa oli kyse, mitkä olivat opiskelijoiden roolit. Purkukeskustelussa annetaan opiskelijoille aikaa ja mahdollisuus pohtia simulaatiotilanteessa käyneitä asioita. Opiskelijat saavat rakentavaa palautetta opettajalta sekä muilta opiskelijoilta. Keskustelun tulisi olla turvallinen ja rakentava, eikä tuomitseva. (Kellomäki, 2013)

Riskien ottaminen simulaatiossa on eri asia kuin oikeassa työelämässä. Opiskelijat pääsevät harjoittelemaan tilanteita, joissa kohdataan haastavia tilanteita ja tehdään riskiä sisältäviä ratkaisuja. Tässä opiskelija pääsee harjoittelemaan riskinotto-osaamistaan ja tekemään itsenäisesti johtopäätöksiä hoitotyössä. Näin opiskelija oppii ottamaan vastuun omista päätöksistään. (Luukkainen & Toivola 1998, 113; Luukkainen & Wuorinen 2002, 14).

3.2 Simulaation ohjeet

Yleensä ensimmäinen simulaatio kerta jännittää, koska ei tiedä mitä on luvassa. Materiaalin avulla käsitellään simulaation hyödyt ja mahdolliset haitat. Opiskelijalle simulaatio on turvallinen ympäristö, jossa kannattaa ottaa kaikki hyöty irti. Niin maksimoidaan oma oppiminen. (Enlund & Huhtiniemi 2021.)

Ennakkomateriaalissa käydään läpi, miten opiskelijat esimerkiksi toteuttavat simulaatiota. Opettajat voi sen avulla hyödyntää eri vaihtoehtoja. Opiskelijat saavat turvaa ennakkomateriaalista ensimmäistä simulaatiota varten. (Kettunen 2014.)

Simulaatioissa olevat välineet, varusteet sekä tilat riippuvat opetuksen tavoitteista ja opetuksen kohderyhmästä. Nykypäivänä simulaationukeissa voidaan havainnoida kaikkia peruselintoimintoja katsomalla, kuuntelemalla tai tunnustelemalla. Potilasnuksesta voidaan seurata esimerkiksi sydämen rytmiä, pulssioksimetria, verenpainetta, lämpötilaa ja happisaturaatiota. Näitä edellä mainittuja peruselinvitaalienarvoja pystytään myös muuttamaan tietokoneen avulla harjoituksen edetessä. Simulaationukella voi harjoitella monia toimenpiteitä esimerkiksi suoniyhteyden avaamista tai kirurgista ilmatietä. (Niemi ym. 2019.)

Simulaatioissa voidaan arvioida monimutkaisia taitoja, kuten tiimin suoriutumista traumapotilaan hoidosta tai lääkehoidosta. Simulaattori vastaa fysiologisilla muutoksilla tehtyihin toimenpiteisiin. Näissä käytetään pitkälle kehitettyä potilassimulaattoria. Potilassimulaattori voi vaihdella vauvasta eri kokoihin lapsiin ja aikuisiin. Potilassimulaattori on tietokoneohjattu nukke. Potilassimulaattorilla on fysiologisia piirteitä, kuten hengitysääni, sydänääni, pulssipaine ja reagoivat pupillit. Potilassimulaattori kommunikoi osallistujien kanssa ja reagoi toimenpiteisiin ihmisen tavoin. (Kupiainen 2013.)

Oppimistilanne on todellisen tilanteen mukainen. Oppimistilanne eroaa oikeasta tilanteesta turvallisuuden mukaan eli mahdolliset virheet eivät vaaranna potilasturvallisuutta. Oppimistilanteessa on turvallista tehdä virheitä ja opetella asioita toisin kuin oikeassa tilanteessa. Oppimistilanne on hallittu ja etukäteen suunniteltu. (Niemi ym. 2019,4.)

Opiskelijalta vaaditaan hyvää keskittymistä sekä oikeaa asennoitumista mahdollisesti epäaidolta tuntuvaan simulaatio oppimistilanteeseen. Motivaatiolla on tällöin merkitystä oppimiseen. Liian kiireinen aikataulu saattaa vaikuttaa negatiivisesti opiskelijan oppimisaktiivisuuteen. Ennen simulaatio oppimistilannetta tulisi kaikilla osallistujilla olla selvillä harjoitusympäristö ja erityisesti oppimistavoitteet. Lisäksi ennen simulaatiota tulisi pohtia kuinka simulaatio oppimisen eri osia yhdistetään. Simulaatio oppimistilanne jaetaan tyypillisesti eri oppimisvaiheisiin, joista jokaisella vaiheella on olennainen merkitys harjoituksen

onnistumisen kannalta. Valmistautumisvaiheessa tutustutaan ja luodaan katsaus opittavaan kokonaisuuteen. (Salonen 2013.)

3.3 Turvallisuuden tunne opetustilanteessa

Opiskelijan turvallisuuden tunne oppimistilanteessa syntyy koulun sisäisistä ja myös monista koulun ulkopuolisista tekijöistä. Opettaja ei voi yksin rakentaa opiskelijalle turvallisuuden tunnetta. Opiskelijaa ympäröivä yhteisö sekä ympäristöön liittyvät tekijät vaikuttavat turvallisuudentunteen rakentamiseen. Turvallisuutta pidetään tärkeänä osana hyvinvointia. (Opetushallitus.)

Turvallisuus on subjektiivinen kokemus. Toinen voi tuntea olonsa turvattomaksi, kun toiselle sama tilanne on turvallinen. Opetustilanteisiin osallistuu erilaisia ihmisiä. Tilanteissa on vaikea huomioida kaikkien tunteet, vaikka kuinka huolellisesti valmistautuisikin. Opettajan tulisi olla aidosti läsnä opetustilanteissa inhimillisyydellään. Läsnäolon kautta hänen on luotava turvallisuuden tunnetta opiskelijoille. Opiskelijoiden tukemista ja kannustamista ei tulisi unohtaa eikä sitä saisi rajoittaa. Jokainen ryhmän jäsen kokee olevansa hyväksytty ja arvostettu sellaisena kuin hän on. Näin luodaan turvallinen oppimisympäristö. Turvallisuuden tunne luo hyvän pohjan opiskelijoiden oppimiselle sekä uusien asioiden omaksumiselle. (Enward ym. 2012.)

Opettaja pystyy luomaan hyväksyvän tunneilmapiirin, jossa opiskelijat voivat luontevasti ja turvallisesti oppia. Opiskelijat oppivat luottamaan itseensä ja toisiinsa. Näin he pystyvät ottamaan vastuuta ja toimimaan tiiminjäsenenä. Edellä mainitut seikat sitovat opiskelijoita toimimaan ryhmänä ja saavuttamaan ryhmän tavoitteet. Vastuuta turvallisuuden luomisesta ei voida siirtää opiskelijoille, sillä turvallisen luokan luo opettaja. Suomen lainsäädännössä on koulun toimintaan, turvallisuuteen, järjestykseen sekä opiskelijoiden hyvinvoinnin edistämiseen liittyviä lakeja sekä säädöksiä. Esimerkiksi seuraavat lainsäädännöt edellyttävät, että opetustilanteeseen osallistuvalla opiskelijalla on oikeus turvalliseen ympäristöön, jossa opiskella. Näitä lakeja ovat esimerkiksi perusopetuslaki (7. luku 29 §), laki ammatillisesta koulutuksesta (5. luku 28 §), lukiolaki (5. luku 21 §) ja laki ammatillisesta aikuiskoulutuksesta (3. luku 11 §). (Opetushallitus.)

3.4 Opiskelijan turvallisuus simulaatiossa

Simulaatio tilanteen pitää olla positiivinen ja turvallinen ympäristö, jossa voi oppia ja tuoda esille omaa osaamista. Osaamista ei saada maksimoitua, jos oppimisympäristö ei ole turvallinen tehdä virheitä. Tämän vuoksi simulaatio on hyvä tapa opiskella hoitotilanteita. Käytännön virheistä oppii parhaiten. Simulaatiossa pääsee harjoittelemaan hoitotilanteita ja

korjaamaan siinä tapahtuneet virheet turvallisesti. Virheiden tekemisen jälkeen voi jäädä huonovaikutelma, mutta sen saa korjattua kokeilemalla uudelleen simulaatiota. Näin harjoittelemalla opitaan virheestä ja opitaan työskentelemään laadukkaasti ja turvallisesti. (Niemi ym. 2019, 4, 11.)

Omaa turvallisuutta ja oppimista kehitetään tavoitteilla. Ne ovat tärkeitä simulaatioon osallistumisessa. Tavoitteet ovat opiskelijan vastuulla. Simulaation ohjaaja rajaa aiheet, josta tehdään tavoitteet. Opiskelijan on muistettava selkeiden tavoitteiden tärkeys ja ettei tavoitteita ole liikaa. Turvallisuutta luo simulaatioon opiskelijoille se, että he muistavat kyseessä olevan oppimistilanne eikä koetilanne. Simulaatiossa käydään läpi onnistumiset sekä epäonnistumiset. Nämä keskustellaan harjoituksen jälkeen rakentavasti. Simulaation tarkoituksena on opettaa turvallinen työskentely ja luoda turvallinen ilmapiiri opiskelijoille opetella uusia asioita. (Niemi ym. 2019, 11-12.)

4 Opinnäytetyön toteutus

4.1 Toiminnallinen opinnäytetyö

Opinnäytetyö on toiminnallinen työ. Työn toteutustapa määräytyy kohderyhmän ja aiheen avulla. Toiminnalliseen toteutustapaan kuuluu opinnäytetyöraportti, jossa käsitellään työn dokumentointi ja arviointi tuotoksen lisäksi. (Alahuhta ym. 2018.) Myös Metropolian (2020) toteaa, että toiminnallisessa opinnäytetyössä voi hyödyntää eri tapoja esimerkiksi haastattelua, kyselyä tai käsikirjan tekemistä. Toiminnallisessa opinnäytetyössä teemme toiminnallisena tuotoksena simulaatio käsikirjan. Simulaatio käsikirja on lyhyt ja selkeä opas, josta opiskelijat saavat kuvan mitä simulaatio harjoittelu ja työskentely on.

Toiminnallinen opinnäytetyö on yksi vaihtoehdoista toteuttaa opinnäytetyötä. Toiminnallisessa opinnäytetyössä on tarkoitus ohjeistaa käytännön toimintaa ja opastaa toiminnan järjestämistä. Sen voi laatia ohjeena, ohjeistuksena, opastuksena kuten perehdytysopas. (Vilkkä & Airaksinen 2004, 9.)

Käsikirja etenee lineaarisen mallin mukaisesti vaiheittain. Työskentely alkaa tavoitteen määrittämisen jälkeen suunnittelusta. Suunnittelun jälkeen alkaa toteutus. Kun tuotos on valmis, niin toiminnallisen opinnäytetyön loppuun kuuluu tutkimuksellinen osuus. Kaiken tämän jälkeen on arviointi. (Salonen 2013.)

Suunnitteluvaiheessa tehdään kirjallinen suunnitelma. Suunnitelmassa tulee ilmi ympäristö, tavoitteet, vaiheet, toimijat, materiaalit, aineistot ja tiedon hankintamenetelmät. Nämä tiedot lisätään suunnitelmaan. Suunnitteluvaiheen huolellisesti suunnittelu helpottaa toimijoita ja työskentelyä. (Salonen 2013.) Suunnitteluvaiheessa tavoitteen ja tarkoituksen laatimisen jälkeen oli helpompi työstää suunnitelmaa eteenpäin. Suunnitelma rakentui opinnäytetyö tavoitteen ja tarkoituksen ympärille.

Työstövaihe eli toimeenpano on tärkein vaihe. Tekijät suuntavat yhdessä kohti sovittua tavoitetta. Tämä on pisin ja vaativin vaihe. Tekijät sitoutuvat täysin työhön ja vastuuseen. Tekijät sopivat yhdessä, mitä aineistoa käytetään, miten kirjoitetaan, miten työstetään ja edetään. Tässä vaiheessa on tärkeää, että tekijät tukevat toisiaan. Tärkeintä on muistaa työstämisessä vastuullisuutta, itsenäisyyttä, vuorovaikutteisuutta, epävarmuuden sietokykyä. (Salonen 2013.) Käsikirjan teoriatiedossa otettiin huomioon sen kohdistus LAB-ammattikorkeakouluun. Opinnäytetyön tekijät tekivät tiiviisti yhteistyötä. Työ aloitettiin suunnitelman jälkeen työstämällä itse käsikirjaa. Opinnäytetyö tehtiin tiukalla aikataululla.

Tarkistuksella on tärkeä rooli opinnäytetyön etenemiselle ja kehittämiselle. Tarkistusvaiheessa tulisi tekijöiden yhdessä arvioida edennyttä tuotosta. Sen jälkeen alkaa

viimeistelyvaihe. Viimeistelyvaiheessa tulisi viimeistellä sekä tuotos että kehittämishanke-raportti. Valmis tuotos on konkreettinen tuote, joka voi olla kirja, opas tai toimintapäivä. Toiminnallisen opinnäytetyön on tarkoitus antaa uutta tietoa työyhteisölle tai tekijälle itselleen. (Salonen 2013.) Palautekysely tehtiin tukemaan opinnäytetyön arviointia. Käsikirja jaettiin sairaanhoitajaopiskelijoille sähköisesti samaan aikaan kuin palautekysely. Palautekyselyn tulokset käytiin läpi. Tuloksien avulla onnistuttiin tekemään muutoksia käsikirjaan.

4.2 Simulaatio käsikirjan laatiminen

Linearisessa mallissa on tärkeää käydä läpi vaiheet, jotka ovat merkityksellisiä työskentelelyn onnistumisessa. Niiden lisäksi on hyvä puhua sitoutumisesta, tuesta ja aiheen realistisesta rajauksesta ja sen kirkastamisesta. Tekijöiden on syytä kirjata tähän vaiheeseen liittyvät asiat tarkasti ylös. (Salonen 2013.)

Hyvän käsikirjan kriteerinä on oppaan ymmärrettävyys ja selkeä esittämisjärjestys. Asiat tulisi kirjoittaa käsikirjassa tärkeysjärjestyksessä, aikajärjestyksessä tai aihepiireittäin. Pääotsikoilla on suuri merkitys käsikirjassa. Käsikirjassa tulisi käyttää yleiskielen sanoja. Kaikki ammattitermien käyttö käsikirjassa etäännyttää lukijaa sekä tekee käsiteltävän asian vie-raaksi. Käsikirjassa on noudatettava yleisiä oikeinkirjoitus sääntöjä. Tekstin tulisi olla huolellisesti kirjoitettu. (Hyvärinen 2005.)

Söderlund (2005) kertoo, että hyvän käsikirjan yhtenä kriteerinä toimii myös valokuvien käyttö. Käsikirjassa on hyvä käyttää valokuvaa ja tekstiä siten, että ne tukevat toinen toisi-aan. Valokuvan tehtävä on saada lukijaa hahmottamaan kokonaisuutta. Tekijänoikeuslain (1995) mukaan erilaisten ilmaiskuvien, sarjakuvien sekä kuvapankkien valokuvien käyttöä tulisi välttää. Valokuvan ottaja saa automaattisesti tekijänoikeuden ottamaansa valokuvaan.

Käsikirjan laatiminen on tarpeellinen uusille sairaanhoitajaopiskelijoille. Sen on tarkoitus helpottaa ensimmäistä simulaatiokertaa. Suunnittelussa oli tärkeää muistaa, että käsikirja on lyhyt ja ytimekäs. Käsikirjan tavoitteena on antaa esitietoa LAB-ammattikorkeakoulun simulaatiotilasta.

4.3 Palautekysely ja kyselyn tulokset

Palautekyselylomake on lomakehaastattelu, jossa on valmiit kysymykset. Palautekyselyssä voi olla valmiita vastausvaihtoehtoja tai avoimia kysymyksiä. Palautekyselyn tulee olla kaikille samanlainen. Tämä toteutuu niin sanotusti yksilö haastatteluna. Palautekysely toteutetaan verkossa ja se lähetetään vastaajille sähköpostin välityksellä. On hyvä huomioida kysymysten asettelua, jotta kysymykset olisivat mahdollisimman hyvin ymmärrettävissä. Vastaajat voivat vastata palautekyselyyn kaikessa rauhassa heille sopivassa paikassa

sopivana aikana. Palautekyselyyn vastaaminen anonyymina helpottaa vastaajaa vastaamaan rehellisesti ja rohkeasti. (Ruusuvuoren 2009, 11–12 & 265–267.)

Palautteen avulla kehitetään opinnäytetyötä parempaan suuntaan. Positiivinen palaute auttaa näkemään mikä on onnistunut käsikirjassa. Kehittävän palautteen avulla selviää, mitä kehitettävää käsikirjassa on. Opinnäytetyön tutkimuksellinen osuus toteutetaan kysymällä opiskelijoilta mielipidettä valmiiseen simulaation käsikirjaan. Kyselylomakkeessa oli neljä kysymystä. Kysymykset rajasivat vastaajien vastauksia. Kysymyksien avulla saatiin vastauksia aiheisiin, joihin haluttiin palautetta. Palautteen mukaan opiskelijat olivat tyytyväisiä simulaatio käsikirjaan. Useamman palautteen mukaan se oli lyhyt ja ytimekäs. Kieliopista tuli kehitettävää palautetta. Palautteen mukaan tehtiin käsikirjaan muutoksia. Palautteeseen vastasi 6 opiskelijaa ja 1 opettaja.

5 Pohdinta

5.1 Johtopäätökset

Kärjen, Kuivilan, Kääriäisen ja Mikkosen (2018) tutkimuksen mukaan sairaanhoitajaopiskelijat ovat kokeneet simulaatiot positiivisena kokemuksena. Simulaatioiden avulla voidaan avartaa sairaanhoitajaopiskelijoiden käsitteitä ja asenteita. Tutkimuksen aikana tuli kuitenkin esille, että simulaatioiden aikana voi tulla epämiellyttäviä tuntemuksia. Simulaation avulla saadaan käytyä läpi käytännön asioita. Simulaatiossa käytännön asiat yhdistyvät teoriaan. Sairaanhoitajaopiskelijat saavat simulaatioiden avulla paremman käsityksen, mitä potilaskohtaaminen on. Simulaatioiden avulla opiskelijat saavat harjoitella kommunikointia ja moniammatillista yhteistyötä.

Simulaatioiden avulla sairaanhoitajakoulutusta voi kehittää kattavammaksi ja antaa opiskelijoille enemmän mahdollisuutta harjoitella omia kädentaitojaan ja potilaskohtaamisia. Opinnojen aikana opiskelijat kehittävät omaa ammatillista henkilöllisyyttään. Simulaatiossa voi harjoitella oman ammatillisen henkilöllisyyden kehittämistä. Simulaatio käsikirjan avulla opiskelijalla on tietoa simulaation perusasioista ja sen kulusta. Käsikirjassa on visuaalisia elementtejä, jotka helpottavat havainnoimaan etukäteen, missä ympäristössä simulaatio tapahtuu. Valokuvat edesauttavat opiskelijaa ymmärtämään simulaation kulun paremmin ja simulaatiossa tarvittavia rooleja. (Aalto & Makkonen 2016.)

Käsikirjalle asetetut tavoitteet täyttyivät ja siitä tuli palautteiden mukaan käyttökelpoinen. Käsikirja sisältää myös tarvittavat tiedot ja ne löytyivät helposti. Käsikirjan avulla uudet sairaanhoitajaopiskelijat voivat perehtyä LAB-ammattikorkeakoulun simulaatioon jo etukäteen halutessaan. Käsikirjassa esitetyt simulaation tilat, käytännöt sekä simulaation kulku tukevat opiskelijaa ja auttaa hahmottamaan koulun simulaatiota.

Palautteesta sai selville puutteita käsikirjan kieliasuun ja tekstin tyyliin liittyen. Palautteista sai kehittämisideoita palautteeseen vastanneilta. Kehittämisideoiden mukaan käsikirjaan tehtiin muutoksia. Käsikirjan kieliasua korjattiin ennen lopullista palautusta. Suurin osa palautekyselyyn vastanneista opiskelijoista kokivat käsikirjan tarpeelliseksi ja hyödylliseksi. Opiskelijat kokivat käsikirjan helpottavan opiskelijaa ensimmäistä kertaa simulaatiossa, ja käsikirja oli visuaalisesti hyvin suunniteltu. Opettajat voivat käyttää halutessaan käsikirjaa opetusmateriaalina. Tämän tapaisen käsikirjan voi tulevaisuudessa kehittää uudelleen tiedon lisääntyessä.

5.2 Eettisyys ja luotettavuus

Opinnäytetyötä varten haettiin tutkimuslupa LAB-ammattikorkeakoululta ennen opinnäytetyön työstämistä. Opinnäytetyötä varten kysyttiin työhön muun muassa simulaatiosta vastaavalta opettajalta, että millä tavalla olisi järkevää työstää opinnäytetyötä ja onko opettajilla toiveita opinnäytetyöhön. Opinnäytetyöhön sisältyi pieni kysely. Opiskelijoiden avoin kysely toteutetaan nimettömästi ja viestit hävitetään opinnäytetyön tekemisen jälkeen. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2009; Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto 2016.)

Opinnäytetyö on kirjoitettu LAB-ammattikorkeakoulun kirjoitusohjeiden mukaisesti. Työssä pyrittiin käyttämään tuoreita lähteitä. Opinnäytetyössä kaikki käytetyt lähteet perustuvat tutkittuun tietoon ja ne on valittu luotettavista lähteistä. Työssä perehdyttiin, että lähteiden luotettavuuteen vaikuttavat kirjoittajan asiantuntijuus, lähteen laatu, ikä ja monipuolisuus sekä uskottavuus. Opinnäytetyössä on tietoja kerätty erilaisista lähteistä muun muassa kirjoista, opinnäytetöistä, käypä hoito -suosituksista sekä tieteellisistä artikkeleista. Työn luotettavuuden vuoksi on vältetty plagiointia ja lähteet on merkitty työhön asiaankuuluvalla tavalla. (Vilka & Airaksinen 2003, 72–73, 78; Vilka 2015, 41-45.)

Eettisyydessä noudatetaan koko opinnäytetyön ajan ammattikorkeakoulun eettisiä suosituksia. Turvataan tietosuoja-asetuksen ja tietosuojalain peruseriaatteet, kiinnitetään huomiota henkilötietojen käsittelyyn. Säilytetään henkilötiedot turvallisesti (kerääminen, tallennus, tuhoaminen). Opinnäytetyössä ei käsitellä lainkaan henkilötietoja. Pyydetään suostumusta tutkittavalta. Kaikki työt tarkistetaan plagiaatintunnistusjärjestelmässä. Opinnäytetyössä kiinnitetään huomiota tutkimusaineistojen avoimuuteen. (Arene 2021.)

Opinnäytetyötä varten haettiin LAB-ammattikorkeakoulua toimeksiantajaksi. Tarkoituksena oli saada muutamalta opiskelijalta palautetta käsikirjasta. Tutkimuslupaa ei tarvita, sillä opinnäytetyössä ei varsinaisesti käytetä opiskelijoita. Opiskelijoiden palautetta kerättiin, jotta käsikirjaa saatiin kehitettyä eteenpäin. Palautteen avulla tehtiin muutoksia käsikirjaan ja näin siitä saatiin yhtenäisempi.

Opinnäytetyön suunnitelma sekä valmis opinnäytetyö tarkistetaan plagiaatintunnistuksen kautta. Lähdeviittaukset ja lainaukset tehdään sääntöjen mukaan. Opinnäytetyön lähteet perustuvat jo tutkittuun tietoon, jolloin tekstiä lainataan kunnioittaen tutkimuksia. Lähteitä käytetään laajasti ja eri lähteitä, jotta tietoperusta on kattavaa. Opinnäytetyössä noudatetaan hyvää tieteellistä käytäntöä ja LAB ammattikorkeakoulun voimassa olevia tietosuoja ohjeita. (TENK 2012.)

5.3 Kehittämideoita

Käsikirjaa voi hyödyntää ensimmäistä kertaa simulaatioon meneville sairaanhoitajaopiskelijoille opetusmateriaalina. Käsikirjasta tehtiin sähköinen versio, jotta se olisi helposti saatavilla ja sitä voisi paremmin hyödyntää opetuksessa. Käsikirjan sähköinen muoto on ekologinen ja eettinen. Sähköisessä muodossa sitä ei tarvitsisi tulostaa opiskelijoille.

Käsikirjaa voi tulevaisuudessa muuttaa siten, että se olisi saatavilla kurssin materiaaleissa jo valmiiksi ja opiskelija voisi itsenäisesti tutustua käsikirjaan omalla ajallaan ennen simulaatiota. On aina hyvä antaa opiskelijalle tietoa etukäteen. Opiskelijan ei tarvitse näin ollen tulla paikalle tietämättömänä. Ajan saatossa simulaatio käsikirjaa voi viedä eteenpäin ja siihen voi lisätä tietoa, kun simulaatio kehittyy.

Lähteet

- Aalto, T. Makkonen, T. 2016. Simulaatio-oppiminen sairaanhoitajaopiskelijan ammatillisen kasvun tukena – opiskelijoiden kokemuksia. Opinnäytetyö. Mikkelin ammattikorkeakoulu. Viitattu 14.11.2021. Saatavissa https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/109986/Aalto_%20ja%20_Makkonen.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Alahuhta, M. Päätal, K. Saastamoinen, M. Vähä, T. Ypyä, J. 2018. Toiminnallisen opinnäytetyön oppimiskokemukset. Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut. Viitattu 25.4.2021. Saatavissa <http://www.oamk.fi/epooki/2018/toiminnallinen-opinnaytetyo/>
- Arene ry. 2021. Ammattikorkeakoulujen opinnäytetöiden eettiset suositukset. Viitattu 16.2.2021. Saatavissa <https://www.arene.fi/wp-content/uploads/Raportit/2020/AMMATTIKORKEAKOULU-JEN%20OPINNÄYTETÖIDEN%20EETTISET%20SU-OSITUKSET%202020.PDF? t=1578480382>
- Blomgren, K. (2015). Simulaatiot - melkein leikkiä, melkein totta. Duodecim, 131(23), 2239-2244. Viitattu 11.11.2021. Saatavissa <https://www.terveysportti.fi/xmedia/duo/duo12860.pdf>
- Enward, M. Henriksson, M-A. Kerkkänen, K. Kuohukoski, M. Kärkkäinen, H. Moisio, H. 2012. Turvallisuudentunteen luominen opetuksessa. Tampereen ammattikorkeakoulu. Viitattu 8.11.2021. Saatavissa https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/42009/Enwald_Henrikson_Karkkainen_Kerkkanen_Kuohukoski_Moisio.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Hoppu, S., Niemi-Murola, L., & Handolin, L. (2014). Simulaatiokoulutus potilasturvallisuuden parantajana: oppia tiimityöstä. Duodecim. Viitattu 5.11.2021. Saatavissa <https://www.duodecimlehti.fi/duo11821>
- Hyvärinen, R. 2005. Millainen on toimiva potilasohje? Hyvä kieliasu varmistaa sanoman perille menon. Duodecim (121):1769-1773. [WWW-dokumentti]. Viitattu 8.11.2021. Saatavissa http://www.terveysportti.fi/dtk/ltk/koti?p_artikkeli=duo95167&p_haku=toimivapotilasohje
- Joutsen, S. 2010. Potilassimulaattori hoitotyön koulutuksessa. Pro-gradu -tutkielma. Tampereen yliopisto lääketieteellinen tiedekunta. Viitattu 25.4.2021. Saatavissa <https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/82100/gradu04698.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

- Kellomäki, M. 2013. Simulaatio hoitotieteen asiantuntijan vuorovaikutuskoulutuksessa – opiskelijoiden kokemuksia. Itä-Suomen yliopisto. Hoitotieteen laitos. Pro gradu –tutkielma. Viitattu 8.11.2021. Saatavissa https://erepo.uef.fi/bitstream/handle/123456789/12447/urn_nbn_fi_uef-20130530.pdf?sequence=-1&isAllowed=y
- Kettunen, N. (2014). Simulaatio-opetus terveystieteiden koulutuksessa - Ammattikorkeakouluopettajien kokemuksia. Opinnäytetyö. Metropolia ammattikorkeakoulu. Viitattu 8.11.2021. Saatavissa <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/83093/simulaatio.pdf?sequence=1>
- Korvenoja, M. 2019. Moniammatillinen simulaatio-oppiminen sosiaali- ja terveystieteillä. Pro gradu -tutkielma. Itä-Suomen yliopisto. Viitattu 24.2.2021. Saatavissa https://erepo.uef.fi/bitstream/handle/123456789/21715/urn_nbn_fi_uef-20190691.pdf?sequence=-1&isAllowed=y
- Kupiainen, M. 2013. Simulaatioiden käyttö Suomen päivystyspoliklinikoilla hoitohenkilökunnan harjoittelumuotona. Pro-gradu -tutkielma. Itä-Suomen yliopisto. Viitattu 12.4.2021. Saatavissa <https://core.ac.uk/download/pdf/15170486.pdf>
- Kärki, J. Kuivila, H. Kääriäinen M. ja Mikkonen K. 2018. Sairaanhoidon opiskelijoiden oppimiskokemuksia mielenterveyshoitotyön simulaatio-opetuksesta: systemaattinen kirjallisuuskatsaus laadullisista tutkimuksista. Kirjallisuuskatsaus. Hoitotieteen ja terveyshallintotieteen tutkimusyksikkö. Viitattu 11.11.2021. Saatavissa <http://jultika.oulu.fi/files/nbnfi-fe2019090226279.pdf>
- LAB. 2021. Sairaanhoidajakoulutus (AMK), päivätoteutus, Lahti, 210 op. LAB-ammattikorkeakoulu. Viitattu 24.4.2021. Saatavissa <https://www.lab.fi/fi/koulutus/sairaanhoidaja-amk-paivatoteutus-lahti-210-op>
- LAB. 2021. Tietoa meistä. LAB-ammattikorkeakoulu. Viitattu 10.3.2021. Saatavissa <https://lab.fi/fi/info/tietoa-meista>
- Leinonen, S. 2018. Terveystieteiden ammattilaisten kokemuksia moniammatillisesta simulaatiokokemuksesta. Itä-Suomen yliopisto. Viitattu 11.11.2021. Saatavissa https://erepo.uef.fi/bitstream/handle/123456789/19334/urn_nbn_fi_uef-20180418.pdf
- Metropolia. 2020. Toiminnallisen opinnäytetyön erityispiirteitä. Viitattu 25.4.2021. Saatavissa <https://wiki.metropolia.fi/pages/viewpage.action?pageId=57182852>
- Niemi, S. Kivinen, E. Takaluoma, M. Kräkin, M. Pukarinen, E. 2019. Vaikuttavaa oppimista ja kehittämistä simulaatiolla: Simulaatio-oppimistilanteen järjestäminen simulaatiokeskus SimuLtissa. In: Lahden ammattikorkeakoulun julkaisusarja, osa 52, Lahden ammattikorkeakoulu.

koulu. Viitattu 25.4.2021. Saatavissa https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/260735/LAMK_2019_52.pdf?sequence=2&isAllowed=y

Opetushallitus. Opetustoimen turvallisuusopas. Viitattu 9.11.2021. Saatavissa <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/opetustoimen-ja-varhaiskasvatuksen-turvallisuus>

Palkkimäki, S. 2015. "Se meni ihan hyvin" - Simulaation jälkipuinnin palaute ja itsereflektio ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveydenhuollon koulutuksessa. Helsingin yliopisto. Käyttäytymistieteellinen tiedekunta. Pro gradu- tutkielma. Viitattu 10.11.2021. Saatavissa <https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/153507/Pro%20Gradu%20Palkkim%C3%83%E2%82%ACki%20final.pdf?sequence=2>

Perusopetuslaki 21.8.1998/628 ja 13.6.2003/477.

Ruohomäki, V. 1994. Simulaatiopelit ja niiden vaikutukset – työkulkupeli hallinnollisen työn kehittämisessä. Otaniemi: Teknillinen korkeakoulu. Raportti 156

Ruusuvuori, J. Tiittula, L. 2009. Haastattelu. Tutkimus, tilanteet ja vuorovaikutus. Jyväskylä: Vastapaino, 11–12, 265–267.

Räsänen S. 2004, Verkko-opetuksen tietotekniikkaa - Simulaatio opetuksessa, Raportti B/2004, Kuopion yliopisto. Viitattu 11.11.2021. Saatavissa <http://www.cs.uku.fi/tutkimus/publications/reports/B-2004-3.pdf>

Salonen, H. 2013. Mitä simulaatiolla tulisi ensihoidon koulutuksessa opettaa. Pro-gradu - tutkielma. Itä-Suomen yliopisto. Viitattu 24.4.2021. Saatavissa https://erepo.uef.fi/bitstream/handle/123456789/11958/urn_nbn_fi_uef-20130252.pdf?sequence=-1&isAllowed=y

Salonen, K. 2013. Näkökulmia tutkimukselliseen ja toiminnalliseen opinnäytetyöhön. Turun ammattikorkeakoulu. Viitattu 8.11.2021. Saatavissa <http://julkaisut.turkuamk.fi/isbn9789522163738.pdf>

Soljanlahti, S., & Nyström, P. (2020). Simulaatio ja potilasturvallisuus. Finnanest., 53(5), 423-426. Viitattu 5.11.2021. Saatavissa http://www.finnanest.fi/files/soljanlahti_simulatio.pdf

Suomisanakirja. 2021. Käsikirja. Englannin sanakirjan artikkeli Wiktionary. Viitattu 24.4.2021. Saatavissa <https://www.suomisanakirja.fi/k%C3%A4sikirja>

Söderlund, L. 2005. Asiantuntija visuaalista. Teoksessa Karhu, M., Salo-Lee, L., Sipilä, J., Selänne, M., Söderlund, L., Uimonen, T., Yli-Kokko, P. Asiantuntija viestii. Ajatuksesta vaikutukseen. Helsinki: Inforviestintä Oy, 271-294.

Tekijänoikeuslaki. 24.3.1995/446.

Tieteen termipankki. 2015. Opetusväline. Helsingin tieteen termipankki. Viitattu 25.4.2021. Saatavissa <https://tieteentermipankki.fi/wiki/Nimitys:opetusv%C3%A4line>

Tutkimus eettinen neuvottelukunta. 2012. Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa. TENK. Viitattu 16.2.2021. Saatavissa https://tenk.fi/sites/tenk.fi/files/HTK_ohje_2012.pdf

Vilkkä, H. & Airaksinen, T. 2004. Toiminnallinen opinnäytetyö. 1.- 2.painos. Helsinki: Tammi.

Sosiaali- ja terveysala

Hyvä vastaanottaja

Opiskelen sairaanhoitajaksi sosiaali- ja terveysalalle LAB-ammattikorkeakoulu. Teen opinnäytetyötä työparini Nursen Demirin kanssa. Opinnäytetyön aiheena on sairaanhoitajien simulaatiot. Tarkoituksena on luoda simulaation käsikirja LAB-ammattikorkeakoulun opiskelijoille.

Opinnäytetyömme on tarkoitus valmistua 2021 vuonna. Olemme hyödyntäneet omaa kokemusta simulaatioista opintojemme ohella. Olemme käyttäneet eri lähteitä ja ohjaajien tietoutta simulaatioista. Kuitenkin käsikirjan näkökulma on opiskelijoille. Ideana olisi saada palautetta lyhyestä ja ytimekkästä käsikirjasta.

Toivomme, että mahdollisimman moni vastaisi opinnäytetyömme tutkimukselliseen osioon. Tutkimuksellisessa osiossa laitan sairaanhoitaja opiskelijoille sähköpostilla tämän saatekirjeen ja palautelomakkeen. Opiskelijoiden palautteen avulla saisimme vielä kehitettyä simulaation käsikirjaa. Saisimme myös palautetta työstämme ja tietäisimme, mitä muutkin opiskelijat kokevat olevan hyödyllistä tietoa simulaatioista ensikertalaiselle. Palautteeseen ei ole oikeita tai väriä vastauksia. Toivomme, että kaikki vastaavat rehellisesti. Vastaukset kiitos sähköpostitse.

Palautteeseen vastaaminen on täysin vapaaehtoista. Palautteenne käydään läpi anonyymisti eikä kenenkään nimiä tule julki opinnäytetyön raporttiin. Kaikki palautteet hävitetään oikeaoppisesti opinnäytetyön valmistumisen jälkeen. Palautteeseen vastaamiseen on aikaa Perjantaihin 12.11.2021 klo 12 asti.

Opinnäytetyö julkaistaan valmiina osoitteessa www.theseus.fi.

Ystävällisin terveisin

Anni Seppälä ja Nursen Demir

Anni.seppala@student.lab.fi ja nursen.abdulrahman@student.lab.fi

Simulaation käsikirja

Ole hyvä ja anna palaute perustelujen kanssa. Palautteen saa antaa vapaasti omin sanoin.

Alla on muutama kysymys helpottamaan palautteen antoa. Niitä ei ole pakko hyödyntää.

Vastaukset kiitos sähköpostitse. Ei ole väliä kumman sähköpostiin.

anni.seppala@student.lab.fi ja nursen.abdulrahman@student.lab.fi

1. Oliko simulaation käsikirja kattava?
2. Jäikö siitä uupumaan jotain? Mitä?
3. Onko mitään kehittämisideoita?
4. Onko simulaation käsikirja ensikertalaiselle sairaanhoidon opiskelijalle kätevä apuväline ennen ensimmäistä simulaatiota?

Oppimistilanteet sairaanhoitajan koulutuksessa

- Simulaatiossa hyödynnetään eri oppimismenetelmiä. Ne edesauttavat opitun aiheen sisäistämisen.
- Simulaatiossa voi olla kyse lapsen tai aikuisen hoidosta. Koululta löytyy myös vauvojen ja lasten kokoisia nukkeja.
- Sairaanhoitajan koulutukseen kuuluu kaikki elämänvaiheet syntymästä kuolemaan.
  - Simulaatiossa pyritään toimimaan samalla tavalla kuin hoitotyössä toimisi.

Simulaation käytännöt

Asiallinen käytös

Aktiivinen osallistuminen

Tiimityön harjoittaminen ja hallitseminen

Perehdytys ennakkomateriaaliin ennen simulaatiota

Mahdollisuus kehittää vuorovaikutuksen taitoja

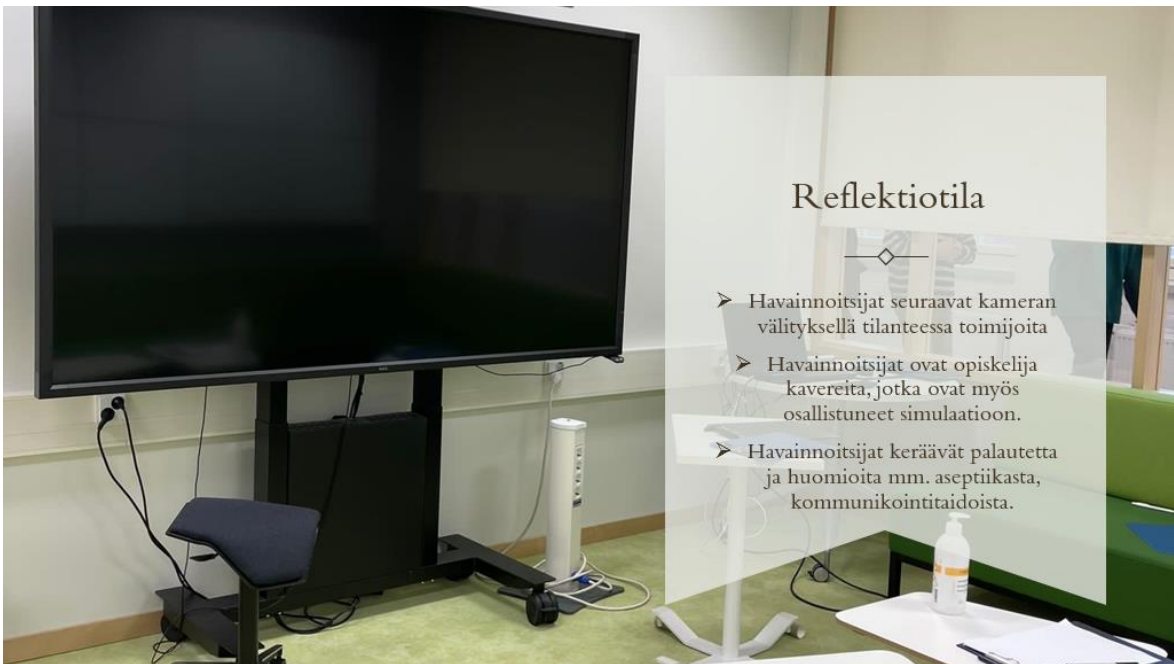
Vertaisarviointiin osallistuminen ja kehittämissideoiden antaminen

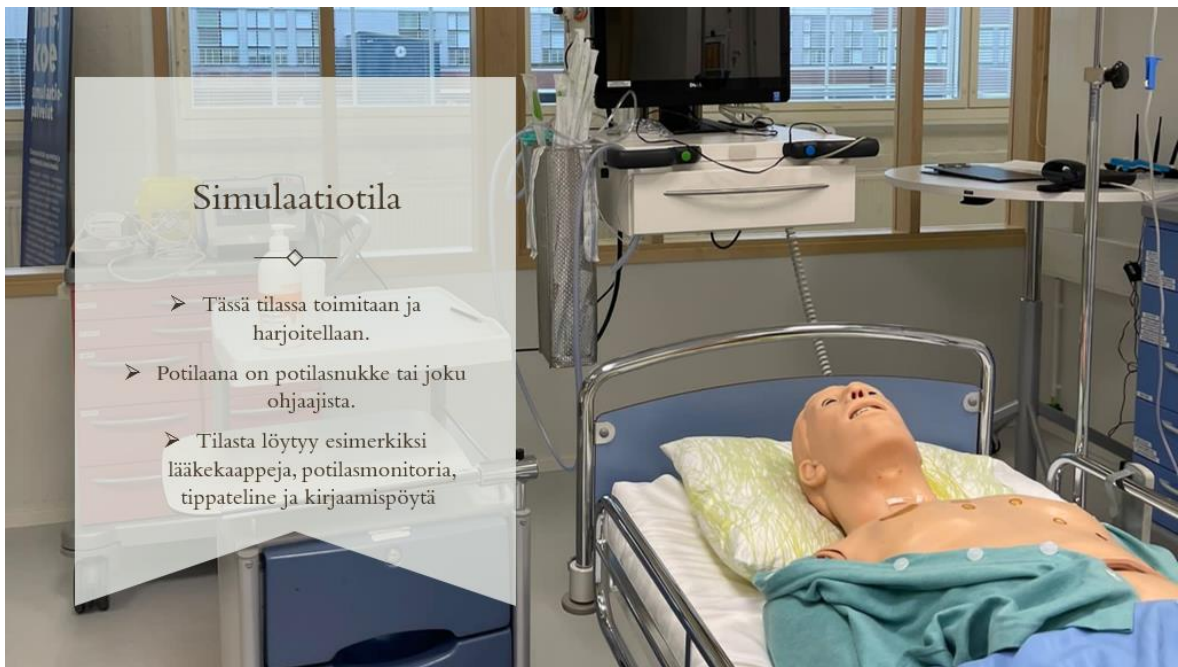
Simulaatioympäristö

- Koostuu kolmesta eri tilasta
  - *Reflektiotila*
  - *Simulaatiotila*
  - *Ohjaustila*

Reflektiotila

- Havainnoitsijat seuraavat kameran välityksellä tilanteessa toimijoita
- Havainnoitsijat ovat opiskelija kavereita, jotka ovat myös osallistuneet simulaatioon.
- Havainnoitsijat keräävät palautetta ja huomioita mm. aseptiikasta, kommunikointitaidoista.

Yleinen kulku LAB-ammattikorkeakoulun simulaatiossa

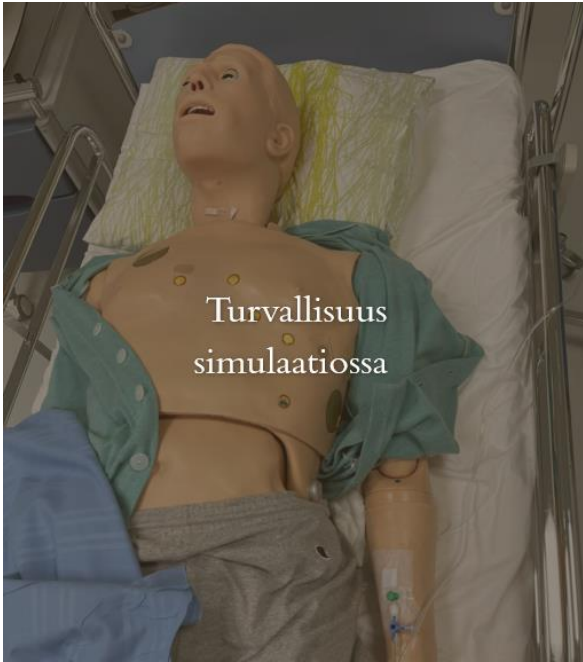
- **Valmisteluvaihe - tavoitteet, säännöt sekä aikataulu**
  - Käydään koko ryhmän kanssa päivän kulku.
- **Totutusvaihe - roolien jako, skenaarion totutus**
  - Kesto noin 10-15 minuuttia.
  - Opiskelijat tekevät roolin jakoa
  - Ovat päätöksenteossa ratkaisevassa tilanteessa
    - **Purkukeskustelu - pohdinta, palaute**
      - Käydään heti simulaation jälkeen
  - Mistä oli kyse, miten toimittiin, kehittämissideoita.

Ennakkotiedot ennen simulaatiota

- Opiskelijat ovat perehtyneet simulaatioon opetusmenetelmänä.
- Etukäteen perehdytys aihealueeseen
- Ennakkotehtävä voi olla kirjallinen tuotos, materiaaliin perehdytys tai reflektointi.
- Ennakkotehtävän tarkoitus on aktivoida ja motivoida opiskelijaa tulevaan simulaatioon.
- Tietyissä tilanteissa annetaan opiskelijoille mahdollisuus perehtyä suoraan potilastapaukseen.
- Myös hoitosuunnitelman laatiminen tulevasta potilastapauksesta on yksi tapa perehtyä hoitotilanteeseen

Turvallisuus simulaatiossa

- Simulaatiot ovat turvallisia oppimismenetelmiä.
- Opiskelijoilla on hyvä ympäristö, jossa harjoitella hyviä kädentaitoja ja potilaan hoitoa.
- Simulaatiossa ei haittaa virheet.
- Simulaatiossa ei ole mahdollista aiheuttaa vahinkoa potilaalle älynuken vuoksi.

Eri oppimismenetelmät simulaatiossa

- Simulaatiossa voi hyödyntää eri oppimismenetelmiä.
  - Siellä voi harjoitella vaikeampia potilastapauksia.
- Simulaation voi toteuttaa koetilanteena tai harjoituksena.
  - Oppimistilanne voi olla todellisen tilanteen mukainen.
- Oppimistilanteessa on turvallista tehdä virheitä ja opetella asioita toisin kuin oikeassa tilanteessa.
- Purkukeskustelussa keskustellaan rakentavasti simulaation kulusta ja annetaan palautetta.
  - Palautetta annetaan aina positiivisesti ja rakentavasti. Opiskelijoista ei etsitä virheitä, vaan kaikki miettii yhdessä miten ensi kerralla voisi mennä paremmin tai miten voisi tehdä toisin.

Lähteet:

- Niemi, S. Kivinen, E. Takaluoma, M. Kräkin, M. Pukarinen, E. 2019. Vaikuttavaa oppimista ja kehittämistä simulaatiolla: Simulaatio-oppimistilanteen järjestäminen simulaatiokeskus SimuLtissa. In: Lahden ammattikorkeakoulun julkaisusarja, osa 52, Lahden ammattikorkeakoulu. Saatavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/260735/LAMK_2019_52.pdf?sequence=2&isAllowed=y
- Kupiainen, M. 2013. Simulaatioiden käyttö Suomen päivystyspoliklinikoilla hoitohenkilökunnan harjoittelumuotona. Pro-gradu -tutkielma. Itä-Suomen yliopisto. Saatavilla: <https://core.ac.uk/download/pdf/15170486.pdf>